

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

ETTEKIRJUTUS-HOIATUS
isikuandmete kaitse asjas nr. 2.1.-6/20/15

Ettekirjutuse tegija	Andmekaitse Inspeksiooni vaneminspektor Sirgo Saar
Ettekirjutuse tegemise aeg ja koht	27.04.2020, Tallinn
Ettekirjutuse adressaat – isikuandmete töötleja	AS Tallinna Lennujaam, Tallinn, Lasnamäe linnaosa, Lennujaama tee 12, 11101 e-posti aadress: administration@tll.aero
Isikuandmete vastutav isik	töötleja Juhatus liige

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 56 lõike 1, lõike 2 punkti 8, § 58 lõike 1 ning isikuandmete kaitse üldmääruse artikli 58 lõike 1 punkt a ning arvestades sama lõike punktiga e teeb inspeksioon täitmiseks kohustusliku ettekirjutuse:

1. AS Tallinna Lennujaam peab võimaldama läbipääsuloa taotlejal esitada LennS § 46⁹ kohane isikuandmete ankeet krüpteerituna või kinnises ümbrikus.
2. AS Tallinna Lennujaam ei tohi teha paberil esitatud ankeedist endale koopiat. Digitaalselt täidetud ankeedist võib AS Tallinna Lennujaam säilitada koopia üksnes edastamise eesmärgil kooskõlas ettevõtte tavapärase elektroonilise suhtluse korraldusega.
3. Seni kogutud isikuandmete ankeetide paberkoopiaid tuleb anda üle Kaitsepolitseiametile või hävitada, kui Kaitsepolitseiamet neid ei vaja.

Inspeksioon määrab ettekirjutuse täitmise tähtajaks **22.05.2020**. Ettekirjutuse täitmisest palume teatada hiljemalt selleks tähtajaks Andmekaitse Inspeksiooni e-posti aadressile info@aki.ee.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Käesoleva ettekirjutuse saab vaidlustada 30 päeva jooksul, esitades kas:

- haldusmenetluse seaduse kohase vaide Andmekaitse Inspeksioonile või
- halduskohtumenetluse seadustiku kohase kaebuse halduskohtusse (sel juhul ei saa enam samas asjas vaiet läbi vaadata).

Ettekirjutuse vaidlustamine ei peata selle täitmise kohustust ega täitmiseks vajalike abinõude rakendamist.

SUNNIRAHA HOIATUS:

Kui ettekirjutus on jäetud määratud tähtajaks täitmata, määrab Andmekaitse Inspeksioon ettekirjutuse adressaadile isikuandmete kaitse seaduse § 60 alusel:

Tatari tn 39 / 10134 Tallinn / 627 4135 / info@aki.ee / www.aki.ee
Registrikood 70004235

sunniraha 2000 eurot.

Iga ettekirjutuse punkti rikkumise eest eraldi sunniraha 500 eurot ühe rikutud punkti kohta.

Sunniraha võib määrata korduvalt – kuni ettekirjutus on täidetud. Kui adressaat ei tasu sunniraha, edastatakse see kohtutäiturile täitemenetluse alustamiseks. Sel juhul lisanduvad sunnirahale kohtutäituri tasu ja muud täitekulud.

FAKTILISED ASJAOLUD:

17.10.2019 sai Andmekaitse Inspeksioon Regional Jet OÜ märgukirja, mille sisuks oli AS Tallinna Lennujaama ja Regional Jet OÜ vaheline kirjavahetus isikuandmete ankeedi edastamise küsimus.

Lennuettevõtte Regional Jet OÜ leiab, et AS Tallinna Lennujaam töötleb turvakontrolli teostamisel ankeedi edastamisel Kaitsepolitseiametile isikuandmeid, milleks lennujaamal õiguslik alus puudub.

Regional Jet OÜ kui lennuettevõtte on seisukohal, et nad peaksid saama edastada krüpteeritud ankeedi otse Kaitsepolitseiametile, ilma et AS Tallinna Lennujaam saaks tutvuda ankeedi sisuga. AS Tallinna Lennujaam on vastupidisel seisukohal ning leiab, et tõhusamaks lubade kontrolliks ehk dokumentide edastamiseks on neil õigus tutvuda sisuga, edastada ankeedid KAPO-le ning saades vastuse, edastavad selle lennuettevõttele.

17.10.2019 ja 24.10.2019 edastas Tallinna Lennujaam oma kirjavahetuse vastustega Regional Jeti OÜ küsimustele.

24.10.2019 edastas Regional Jet OÜ oma vastuse AS Tallinna Lennujaama 24.10.2019 kirjale.

24.10.2019 esitas Regional Jet OÜ inspeksioonile sekkumistaotluse koos põhjendustega, milles taotles selgituste saamist AS Tallinna Lennujaama tegevuse hindamisel; sh kas andmeid hoitakse ja kaitstakse nõuetekohaselt; et inspeksioon kohustaks AS Tallinna Lennujaama hoiduma õigusvastasest andmete ligipääsu nõudmisest.

Kaebuse osas selgitas inspeksioon, et kuivõrd juriidiline isik ei saa ilma volituse olemasoluta esitada kaebust kõigi töötajate nimel, kellel on vajadus läbipääsuloa saamiseks, siis arvestas inspeksioon kaebuse sisu, kuid viis asja märgukirja asjanumbri alla. Inspeksioon alustas järelevalvemenetlust isikuandmete kaitse seaduse § 56 lõike 3 punkti 8 alusel.

11.11.2019 küsis inspeksioon nõudekirjaga Majandus-ja Kommunikatsiooniministeeriumilt seisukohta antud küsimuses, millele MKM vastas 18.11.2019.

06.12.2019 küsis inspeksiooni järelepärimises selgitusi AS Tallinna Lennujaamalt, millele Lennujaamas vastas 16.12.2019.

20.12.2019 küsis inspeksioon Kaitsepolitseiametilt seisukohta, millele KAPO vastas 06.01.2020.

06.02.2020 edastas Andmekaitse Inspeksioon kõigile asjaosalistele, sh AS-le Tallinna Lennujaam, oma seisukoha isikuankeetide edastamise osas. Seisukohast tulenevalt lubas inspeksioon AS Tallinna Lennujaam suhtes eraldi vormistada otsuse, mille kohaselt tuleb viia ankeetide osas andmetöötlus nende isikuandmete kaitse põhimõtetega kooskõlla.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:

Inspeksioon peab vajalikuks vormistada AS Tallinna Lennujaamale selgelt sõnastatud

kohustustega haldusakt, et fikseerida AS-lt Tallinna Lennujaam nõutud tegevused. Viitasime sellele ka 6. veebruaril koostatud seisukohas. Peale seisukoha laiali saatmist ei ole ükski osapooltest vastuväiteid esitanud.

Andmekaitse Inspeksioon teeb ettekirjutuse nende põhjenduste alusel, mis on esitatud 06.02.2020 koostatud Andmekaitse Inspeksiooni seisukohas, mis on lisatud ka käesolevale ettekirjutusele. Seetõttu tuleb 06.02.2020 koostatud Andmekaitse Inspeksiooni seisukohta käsitleda haldusakti osana ning selles on esitatud haldusakti motivatsioon ja viited õiguslikele alustele.

Seisukohti lühidalt kokku võttes on lennujaama ülesanne LennS § 46⁹ kohane isikuandmete ankeet vastu võtta, et edastada see Kaitsepolitseiametile. Kaitsepolitseiameti ülesanne on ankeedi alusel läbi viia taustakontrolli menetlus, anda hinnang, kas esineb LennS § 46⁹ lõigetes 4 või 5 toodud asjaolu ning see hinnang lennujaamale teatavaks teha. Hinnangu alusel langetab lennujaam otsuse läbipääsuloa andmise üle.

Läbipääsuloa andmise raames on lennujaamal õigus ka töödelda isikuandmeid (oma vastava LennS tuleneva kohustuse täitmiseks). Kuid seda tuleb teha minimaalsuse ja eesmärgipärasuse põhimõtet järgides. Lennujaam võib isikuandmeid töödelda üksnes niivõrd, kui võrd see on vajalik tema seadusest tuleneva ülesande (läbipääsuloa andmise) teostamiseks. Taustakontroll on küll läbipääsuloa andmise menetluse üks osa, kuid selle läbiviija on Kaitsepolitseiamet.

Andmekaitse Inspeksioon on seisukohal, et kuna ankeet täidetakse konkreetselt taustakontrolli tarbeks ning läbipääsuloa andja ja taustakontrolli tegija on erinevad isikud, ei ole selle sisu töötlemise vajadust (ega seega ka õigust) läbipääsuloa andjal. Seega peab AS Tallinna Lennujaam aktsepteerima kinnises ümbrikus või krüpteerituna esitatud ankeete ning mitte säilitama ankeetide koopiaid.

AS Tallinna Lennujaam on selgitanud, et kuna ankeedi esitaja ja Kaitsepolitseiamet omavahel vahetult ei suhtle, ei saa Kaitsepolitseiamet kontrollida ankeedi esitaja isikusamasust.

Kui ankeet on digitaalselt allkirjastatud või ka üksnes krüpteeritud, ei saa sellist probleemi tekkida. Seega saab probleem esineda vaid omakäeliselt allkirjastatud paberandjal ankeedi puhul. Kuid ka sellisel juhul on võimalik olukord lahendada minimaalsuse põhimõttest lähtudes. Lennujaam tuvastaks suletud ümbrikus üle antud ankeedi vastu võtmisel üleandja isikusamasuse ning lisaks sellekohase kinnituse ankeedi kaaskirja.

AS Tallinna Lennujaam on selgitanud, et seni kogutud isikuandmete ankeete hoitakse lubade büroos lukustatud kapis ning säilitatakse kogu isikuga kestva töösuhte aja + 1 aasta.

Kui võrd AS Tallinna Lennujaam ei ole taustakontrolli läbiviija ega oma õigust isikuandmete ankeetide sisu töödelda, ei ole põhjendatud ka ankeetide koopiategemine ega säilitamine AS-s Tallinna Lennujaam. Seni kogutud isikuandmete ankeetide paberkoopiaid tuleb üle anda Kaitsepolitseiametile (kellel on ankeetide säilitamise kohustus). Kui Kaitsepolitseiamet neid ei vaja (ankeet on juba olemas või säilitamistähtaeg on möödunud), tuleb ankeetide koopiaid hävitada.

AS Tallinna Lennujaam võib säilitada digitaalsest isikuandmete ankeedist koopiaid üksnes niivõrd, kui võrd see on vajalik ankeedi edastamiseks Kaitsepolitseiametile ning tuleneb AS Lennujaam dokumendihaldusest, sh elektroonilise suhtluse korraldusest. On tavaline, et elektroonilise suhtluse korral salvestub välja saadetud e-kiri koos manusega ühtlasi ka välja saatja elektronpostkastis või registreeritakse dokumendihaldussüsteemis. Ning elektronpostkasti sisust võidakse teha andmevarundamise eesmärgil ajutisi varukoopiaid. Seega tuleb arvestada, et e-postiga edastatud kirja manus säilib ettevõttes, isegi kui ettevõtte pole eesmärgiks e-kirja

manuses olevat konkreetset dokumenti säilitada. Seda tuleb pidada lubatavaks, eeldusel et AS Tallinna Lennujaam on kehtestanud mõistlikud reeglid ettevõtte valduses olevate e-postkastide sisu säilitamise ajale ja korraldusele. Küll aga ei tohiks AS Tallinna Lennujaam teha elektrooniliselt täidetud isikuandmete ankeetidest eraldi koopiaid, et säilitada neid kusagil mujal (kaustas) nii, nagu on seni säilitatud lubade büroos kõiki paberankeete.

Kui ankeet on krüpteeritud Kaitsepolitseiameti nimele, puudub AS-l Tallinna Lennujaam võimalus ankeedi sisuga tutvuda. Samas ei saa AS Tallinna Lennujaam nõuda, et isik esitaks ankeedi krüpteerituna. Seega võivad AS Tallinna Lennujaam valdusesse sattuda ka kaitsmata ankeedid. Seega tuleb tagada, et ka krüpteerimata ankeedid oleksid AS Tallinna Lennujaam siseselt kaitstud volitamata töötlemise (sh vaatamise) eest ning neid ei säilitataks kauem ega mujal, kui see on vajalik seoses ankeedi edastamisega tavapärasel dokumendimenetluses.

Lugupidamisega,

/allkirjastatud digitaalselt/

Sirgo Saar

vaneminspektor

peadirektori volitusel